

Gilbert Varga: „A zene egy nyelv, nem csupán hangjegyek egymásutánja”

Visszatér Pécsre a neves, magyar származású karmester, Gilbert Varga. Április 6-án, a Kodály Központban orosz szerzők műveit vezényli. Az ötödik című est programjában Csajkovszkij szimfóniája mellett egy Ljadov-darab, valamint Rachmaninov rapszódiája is helyet kapott. A dirigenssel izgalmas előadásmódjáról és a magyar zenekarokról is beszélgettünk.

Arra a kérdésre, hogy mi a titka, hogyan képes színek és érzelmek széles skáláját kihozni az együttesekből, azt feleli, annak köszönhető, hogy édesapja, Varga Tibor nevelte fel, s az ünnepelt hegedűművész sok híres magyar muzsikussal felnöve valószínűleg a magyar módszert követte. Ennek lényege, hogy a zene egy nyelv, nem csupán hangjegyek egymásutánja. „Ha valakivel beszélgetek, s megpróbálom meggyőzni valamiről, akkor a hangszínem is megváltozik. Ezzel is igyekszem átadni az üzenetet, arra ösztönözni a hallgatót, hogy kövesse a gondolatomat. Úgy nincs mondandó, ha végig monoton hangon beszélünk, mégha tartalmilag helyes is a szöveg. Akkor ugyanis senki sem figyel az emberre. Szükség van a színekre. Egy zenekar pedig temérdek árnyalatot bír, olyan, akárcsak egy festő palettája, és a karmester kiválaszthatja, melyik tónust hová viszi fel. Minden egyes nap új felfedezése annak, hogy miként lehet használni ezeket a színeket... Sajnos a fiatal generációnál azt a képességet, hogy elképzeljék az összes árnyalatot, jelentősen tönkretette a lemezpiac. Egy CD-n ugyanis végig ugyanaz a szín és dinamika van jelen, hiszen a városi zajban elvesznie a nagyon halk részek, a hangosaktól pedig megfájdulna a fülhallgatóban a fül... Ez azonban mind megvalósítható az élő zenével, s ezért is kiváló a Kodály Központ, hiszen az ott muzsikáló együttesnek lehetősége van rá, hogy felfedezze a különböző színeket és érzelmeket.”

Úgy véli az, hogy ilyen teremben játszhatnak a Pannon Filharmonikusok, nagy mértékben hatott az együttesre. „Fantasztikusak lettek, nőtt az önbizalmuk, öntudatosokká váltak, sok energiával és ambícióval. Ez a terem tényleg nagyon-nagyon jó. Ez idáig csupán egyszer muzsikáltam a Kodály Központban, de nagyon erősen hatott rám, elbűvölt. A zenekar immár csodálatos jövő elé nézhet.”

Az áprilisi hangversenyéről pedig a következőket mondja: „Csajkovszkij 5. szimfóniája hosszabb mint a 4. és a 6. szimfónia. S bár ez a három leghíresebb, legerősebb ilyen alkotása, a 4. és a 6. máshogy, organikusán épül fel. Az 5. előadásakor a tempók kezelése, s magának a műnek a mérete jelent gondot, gondolkodni kell azon, hogy az ember hogyan építse úgy fel, hogy ne tűnjön annyira hosszúnak. Hogy az ember ne érezze azt, hogy egy sivatagban halad, ahol sosem akar véget érni az út... Ezért minden alkalommal, amikor dirigálok, már hetekkel előtte izgulni kezdek

Gilbert Vargára erősen hatott, sőt elbűvölte a Kodály Központ akusztikája

amiatt, képes leszek-e kezelni a szimfónia struktúráját. Emellett a műben remek gondolatok rejlenek, és minden össze van kapcsolva. Például ahogy a végén visszatér az első jelenethez...”

A magyar zenekarokról – hiszen rendszeresen vezényli a győri együttest, s dolgozott már az NFZ-vel is –, így vélekedik: „Nagyon jók, igazán magas szinten képesek játszani. S még a kis városokból származó együtteseknél is az a fantasztikus, hogy milyen gyorsan zárkóznak fel. Nyilvánvalóan egy ilyen remek terem, mint a pécsi – ami egyébként nagyon magas nemzetközi színvonalú helyszín – elősegíti azt, hogy a zenekar hihetetlen sebességgel fejlődjön. Remélem, a győriek is megkapják egyszer a lehetőséget arra, hogy hasonlóan remek helyszín épülhessen a zenekarnak.”